

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.057 van 8 maart 2016
in de zaak A. 213.986/X-16.044.**

In zake : 1. Charles CORLUY
 2. Erik MULIER
 3. Marie-Antoinette OLIVET
 4. Jean-Claude MINET
 5. Jan ANDRIES
 6. Anne-Marie RICART
 7. Frans DEKEYZER
 8. Rita ADRIAENSSENS-BOSTEELS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hugo Vandenberghe
 kantoor houdend te 1050 Brussel
 Louizalaan 137, bus 11
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN WEST-
VLAADEREN

Tussenkommende partijen :

1. de NV POC PARTNERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Sven Boullart
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Voskenslaan 419
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de GEMEENTE KNOKE-HEIST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Antoon Lust
 kantoor houdend te 8310 Brugge
 Baron Ruzettelaan 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 14 oktober 2014, strekt tot de cassatie van het arrest nr. A/2014/0630 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: RvVb) van 9 september 2014 in de zaak 1011/0437/A/8/0365.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 231.403 van 2 juni 2015 wordt het debat heropend, wordt aan de verzoekende partijen een eenmalige termijn van 30 dagen verleend om een memorie in antwoord op de toelichtende memories van de tussenkomende partijen toe te zenden en wordt na uitvoering van deze aanvullende voorafgaande maatregel, het auditoraat gelast het cassatieberoep verder te onderzoeken en te handelen overeenkomstig de artikelen 17 en 18 van het cassatieprocedurereglement.

De verzoekende partijen hebben een memorie in antwoord ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 oktober 2015.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Hugo Vandenberghe, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Pieter Delmoitie, die loco advocaat Sven Boullart

verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Antoon Lust, die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Met een besluit van 10 november 2010 verleent de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen (hierna: de deputatie) aan de nv POC Partners een stedenbouwkundige vergunning “voor de bouw van een appartementsgebouw met handelsruimten op het gelijkvloers en een ondergrondse garage, na afbraak van het bestaande appartementsgebouw, horecagebouw en plein”.

4. Het bestreden arrest verklaart het beroep van Corluy en anderen tot vernietiging van de vergunningsbeslissing van 10 november 2010 ongegrond.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

5. De deputatie deelt met een schrijven 12 december 2014 mee dat geen memorie van antwoord wordt ingediend en dat de deputatie zich gedraagt “naar de wijsheid van Uw Raad”.

6. Verzoekers zijn van oordeel dat dit een onaanvaardbare proceshouding met bepaalde rechtsgevolgen is van de deputatie. Het ongemotiveerd betwisten van de aanspraken van verzoekers is strijdig met het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel waaruit de verplichting tot “een concrete verdediging van de genomen beslissing door de overheid” voortvloeit.

De overheid heeft bovendien de verplichting tot “een bijzondere vorm van procesloyauteit juist omwille van haar bijzondere rechtspositie”. De overheid kan “niet zonder meer met de gewone rechtzoekende [...] gelijkgesteld worden” en haar optreden is “een essentieel element [...] om het normale verloop van de procedure te verzekeren”. Die houding van de deputatie waardoor “de Raad [...] in feite het verweer moet voeren voor rekening van de overheid en als een feitelijke reserve verdediger van een specifiek processtandpunt wordt gehanteerd” of waardoor verzoekers “moeten instemmen met een procesverloop waarbij het verweer van de overheid wordt ‘geprivatiseerd’ doordat de nv POC Partners de rol van de overheid overneemt”, is onverenigbaar met het algemeen rechtsbeginsel van de onpartijdigheid van de rechter dat is gewaarborgd door artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM). Verzoekers concluderen dat de deputatie hun enig middel niet betwist noch weerlegt en voorts dat de houding van de deputatie een schending van de rechten van verdediging en het gelijkheidsbeginsel inhoudt omdat hen “niet de gelegenheid [wordt] geboden om hun verweer te voeren over potentieel voorwaardelijke motieven die als een weerlegging van hun standpunt – in theorie – zouden moeten onderzocht worden, wat onmogelijk is”, en tot slot dat de deputatie tot de kosten van de procedure moet worden veroordeeld.

Verzoekers voegen toe dat “[h]et inroepen van een onregelmatigheid in het feitelijk verloop van de procedure voor de Raad van State (en voor de RvVb) [...] niet [kan] aan[ge]zien worden als een bijkomende vordering”. Het recht op een eerlijke behandeling van het administratief beroep van verzoekers impliceert het effectief verweer door de overheid, en is onbestaande “indien [...] de aangesproken overheid weigert gemotiveerd tegenspraak te voeren”. De overheid heeft de positieve rechtsplicht om haar besluitvorming te verdedigen “voor de rechtscolleges, waar deze beslissingen op hun recht[s]statelijke kwaliteit kunnen worden beoordeeld volgens de regels eigen aan de rechtsstaat”. “Het weigeren om tegenspraak te voeren” is onverzoenbaar “met het algemeen rechtsbeginsel dat de primauteit van de ‘rule of law’ beschermt en uit het idee van de rechtsstaat voortvloeit”.

Verzoekers voegen nog toe dat de deputatie “evenmin enig verweer heeft gevoerd voor de [RvVb]” zodat “[d]e ingeroepen algemene rechtsbeginselen en het beginsel van de rechtsstaat [...] ook in eerste aanleg niet in acht [werd] genomen” en “er geen werkelijkheidsonderzoek van dit dossier is gebeurd voor de RvVb”.

Verzoekers wijzen op “het concrete belang en de draagwijdte van de genomen beslissing en de betwistingen daaromtrent”, meer bepaald “een vergunning [...] waarbij de afbraak wordt beoogd van een monumentaal hotel waarvan de historische gevel nog steeds een duidelijk[e] signaalfunctie op de Zeedijk heeft” en een “belangrijke onroerend goed operatie van een zeer aanzienlijke omvang”.

Verzoekers achten het “merkwaardig dat de [RvVb]” van oordeel is dat zij hun stelplicht miskennen en “de rechten van [...] verdediging van de andere bij het geding betrokken partijen schenden, terwijl de overheid die [de] beslissing heeft genomen niet eens aan de procesvoering deelneemt”.

Verzoekers besluiten dat de deputatie noch de ontvankelijkheid noch de gegrondheid van hun cassatieberoep heeft betwist “wat derhalve tot de vaststelling leidt dat de vordering [...] ontvankelijk en gegrond is”.

Beoordeling

7. In zoverre de uiteenzetting moet begrepen worden als een grief van Corluy en anderen die verband houdt met het feit dat de deputatie geen antwoordnota heeft ingediend in de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, waarna Corluy en anderen geen toelichtende nota hebben ingediend, en dat de deputatie niet aanwezig was op de zitting van de RvVb, wat overeenkomstig artikel 4.8.24 VCRO in zijn toepasselijke versie, niet de behandeling van de zaak heeft belet, geldt de vaststelling dat de grief geen betrekking heeft op het bestreden arrest zelf dat werd uitgesproken op basis van

de door de partijen ingediende stukken met inbegrip van het administratief dossier van de deputatie.

8. In zoverre de uiteenzetting moet begrepen worden als een grief van Corluy en anderen die verband houdt met het feit dat de deputatie in de procedure voor de Raad van State geen memorie van antwoord heeft ingediend, waarna Corluy en anderen een toelichtende memorie hebben ingediend, en dat de deputatie niet aanwezig was op de zitting, wat overeenkomstig de artikelen 21-24 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State’ (hierna: cassatieprocedurebesluit) niet de behandeling van de zaak heeft belet, geldt de vaststelling dat de RvVb het dossier van de zaak overeenkomstig artikel 7 van het cassatieprocedurebesluit aan de Raad van State heeft toegestuurd en dat het dossier van de zaak overeenkomstig artikel 38 van het cassatieprocedurebesluit op de griffie ter inzage werd gelegd voor de partijen en hun advocaten, dat de verwerende partij overeenkomstig artikel 13 van het cassatieprocedurebesluit niet verplicht wordt een memorie van antwoord in te dienen, en dat Corluy en anderen overeenkomstig artikel 14 van het cassatieprocedurebesluit bij ontstentenis van een memorie van antwoord van de verwerende partij de memorie van wederantwoord kunnen en hebben vervangen door een toelichtende memorie.

9. Daarnaast geldt de vaststelling dat het cassatieberoep van Corluy en anderen overeenkomstig artikel 14, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (hierna: RvSt-wet) is gericht tegen het voormelde arrest van de RvVb. Het voorwerp van het cassatieberoep is derhalve niet de voor de RvVb door Corluy en anderen bestreden vergunningsbeslissing van de deputatie. Bovendien kan en mag de Raad van State als cassatierechter overeenkomstig artikel 14, § 2, RvSt-wet niet in de beoordeling van de zaak zelf treden.

10. Corluy en anderen hebben zonder daarin door de deputatie te zijn gehinderd in hun verzoekschrift een cassatiemiddel uiteengezet waarover de Raad van State na de voorafgaande maatregelen, het verslag van de auditeur, het debat en het advies van de auditeur ter terechtzitting, uitspraak moet doen. De

deputatie heeft schriftelijk meegedeeld zich te gedragen naar de wijsheid van de Raad van State hetgeen betekent dat zij het cassatieberoep van Corluy en anderen weliswaar betwist maar zonder dat toe te lichten. Corluy en anderen konden zich dan ook beperken tot een toelichtende memorie waarin zij het in hun verzoekschrift uiteengezette middel verder konden toelichten en hebben toegelicht. Het verweer dat de tussenkommende partijen in hun respectieve memories hebben gevoerd, hebben zij in eigen naam geformuleerd en niet namens de deputatie, en werd door Corluy en anderen beantwoord in een “memorie in antwoord” waarvoor bij tussenarrest een termijn werd verleend.

11. De ontvankelijkheid van het bij beschikking van 7 november 2014 toelaatbaar verklaard cassatieberoep staat niet ter discussie. De verbreking van het bestreden arrest van de RvVb is afhankelijk van het gegrond verklaren van het door Corluy en anderen in hun verzoekschrift aangevoerde enig middel in de mate dat zij overeenkomstig artikel 14 van het cassatieprocedurebesluit in hun toelichtende memorie hun argumenten op een rij hebben gezet. De kosten verbonden aan het cassatieberoep worden ten laste gelegd van de partij die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld.

12. Gelet op het vorenstaande kan het ongemotiveerd betwisten door de deputatie van het cassatieberoep van Corluy en anderen niet begrepen worden als een schending van enig door laatstgenoemden aangevoerd algemeen rechtsbeginsel of van hun recht van verdediging en evenmin aangegrepen worden om het enig middel van Corluy en anderen zonder onderzoek van de gegrondheid ervan gegrond te doen verklaren en dienvolgens het bestreden arrest te doen vernietigen.

V. Onderzoek van het enige cassatiemiddel

13. Verzoekers voeren, behalve machtsoverschrijding, de schending aan van de artikelen 10, 11, 149 en 159 van de Grondwet (hierna: Gw), artikel 6 EVRM, de artikelen 4.3.1, §§ 1 en 2, 4.7.22 en 4.7.23 VCRO, het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel “mede in het licht van de artt. 2 en 3 van de wet van

29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen” (hierna: de formelemotiveringswet), “het formele motiveringsbeginsel” en “het beginsel van onpartijdigheid ten aanzien van een orgaan van actief bestuur”.

Verzoekers betogen dat de deputatie en de RvVb de argumentatie in het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Knokke-Heist van 9 juli 2010 overnemen om hun bezwaren te verwerpen. De RvVb weigert om hun bezwaren “zelf [...] te beoordelen of in de beoordeling te betrekken”. Het bestreden arrest oordeelt volgens verzoekers dat hun bezwaarschrift grieven bevat die niet in het verzoekschrift worden ontwikkeld en de inhoud van het middel overstijgt maar het antwoord op deze bezwaren als juridisch geordend en verdragen aanziet. Het bestreden arrest stelt dat de “verwijzing naar het bezwaarschrift” de stelplicht van verzoekers in het toentertijd geldende artikel 4.8.16, § 3, tweede lid, 5°, VCRO miskent terwijl met dit bezwaarschrift rekening kan worden gehouden “in de mate dat het middel voldoende precieze verwijzingen naar het bezwaarschrift bevat”. Verzoekers verwijzen naar de beantwoording in het bestreden arrest van hun bezwaren in verband met de aantasting van de privacy, de rechtmatigheid van de vensters in de zuidelijke gevel van het aanpalende appartementsgebouw Sint-Georges, de mobiliteitsimpact en de cultuurhistorische aspecten.

Verzoekers lichten toe dat de deputatie “[o]p grond van de devolutieve werking van het beroep [...] uitspraak [dient] te doen op grond van een eigen beoordeling van de aanvraag”, dat de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar “in zijn verslag [adviseerde] het beroep af te wijzen”, dat de deputatie in de voor de RvVb bestreden vergunningsbeslissing “kennis neemt van het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar” maar “in wezen de beslissing [...] van het college van Burgemeester en Schepenen van 09 juli 2010, in feite het advies van 21 mei 2010” overneemt en besluit “dat ze die beoordeling in haar geheel en om de er in vermelde redenen volledig onderschrijft en ze dan ook tot de hare maakt”.

Zij stellen dat zij in hun verzoekschrift voor de RvVb hebben aangevoerd dat de deputatie “de cultuurhistorische aspecten [...] en de culturele gevolgen van het ontworpen gebouw ten onrechte niet eens in overweging heeft genomen” en dat zij dit bezwaar hebben aangevoerd omdat de deputatie het advies van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar “het rechte vereiste gevolg niet geeft, minstens niet eens op pertinente wijze heeft weerlegd”. Zij stellen verder dat zij in het verzoekschrift “uitdrukkelijk de argumenten van de gewestelijk[e] erfgoedambtenaar, uitgedrukt in zijn ongunstig advies, als eigen motieven van het bezwaar [hebben] ingeroepen”.

De RvVb diende te onderzoeken of de deputatie de vergunningsaanvraag aan een volledig onderzoek heeft onderworpen, zowel op het vlak van de legaliteit als de opportuniteit, en het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar “als een leidraad voor de besluitvorming hanteerde”. De RvVb heeft echter “geen enkel volledig onderzoek verricht naar de wettelijkheid van de beslissing van de Bestendige Deputatie” en heeft het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar ten onrechte aangezien “als een ‘andersluidende’ opvatting die verzoekers enkel vermelden”.

Verzoekers voeren nog aan dat het bestreden arrest de aangevoerde rechtsregels schendt “doordat het zonder meer aanvaardt dat de bestreden motivering van de [deputatie], om de bezwaren van [verzoekers] af te wijzen, [...] door systematisch te verwijzen naar de vroegere motivering van [de gemeente Knokke-Heist] bij het behandelen van de bezwaren tijdens het openbaar onderzoek, de wettigheidstoets kan doorstaan”. De RvVb maakt immers de redengeving van de deputatie tot de zijne en herneemt dus eveneens “de vroegere beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen” zonder aan te geven “op welke wijze en met welke pertinente redenen de [deputatie] een negatief verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar, dat verzoekers als hun eigen bezwaar hadden hernomen, [onder ogen neemt of zelfs] weerlegt”. Het bestreden arrest heeft “nagelaten vast te stellen dat de [deputatie] in gebreke bleef zich in de motivering te laten leiden door het andersluidend

verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar die de leidraad dient te zijn voor de besluitvorming”.

Volgens verzoekers staat “[d]eze wijze van motivering door het bestreden arrest [...] gelijk met de afwezigheid van motivering nu de beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Knokke-Heist werd genomen op het ogenblik dat het andersluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar niet eens was gekend, nooit in de beoordeling van het college [...] werd betrokken en zonder dat ook de andere negatieve adviezen in de beraadslaging werden betrokken”.

Verzoekers stellen verder dat de motieven van het bestreden arrest “tegenstrijdig en onwettig” zijn omdat “enerzijds wordt voorgehouden dat geantwoord wordt op het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar maar anderzijds daartoe verwezen wordt naar de besluitvorming, in een vroeger stadium, van het [college] dat onmogelijk tot een rechtens aanvaardbaar motief kan leiden”.

Zij menen dat zij “in de administratieve besluitvorming en in de jurisdictionele beoordeling” ongelijk werden behandeld opzichtsens het college van burgemeester en schepenen dat “als een partij in het geding dient aanzien te worden”.

Verzoekers stellen dat het “onderzoek door de RvVb van het werkelijk gevolgde systeem van besluitvorming en motivering” gebrekkig is door het hanteren van “het ‘verwijzingsmodel’ als een toelaatbare vorm van jurisdictionele beslissing”.

Beoordeling

14. Het middel gaat terug op de verwerping van het enig middel van verzoekers in het bestreden arrest waarin zij de schending hebben aangevoerd van de artikelen 4.3.1, § 1, eerste lid, 1°, b), 4.3.1, § 2 en 1.1.4 VCRO, het

rechtszekerheids-, redelijkheids-, vertrouwens- en zorgvuldigheidsbeginsel, artikel 10 en 11 Gw, de artikelen 1 en 2 van de formelemotiveringswet, en “de ontstentenis van de rechtens vereiste juridische grondslag en machtsoverschrijding”.

Het bestreden arrest verwerpt het enige middel op grond van volgende overwegingen:

- het enig middel wordt onontvankelijk verklaard in zoverre het de schending van het rechtszekerheids-, het vertrouwens- en het gelijkheidsbeginsel aanvoert;
- daar verzoekers niet zonder miskenning van artikel 4.8.16, § 3, tweede lid, 5°, VCRO kunnen volstaan met in het enig middel “‘brevitatis causa’ naar hun bezwaarschrift te verwijzen”, kan er “[e]nkel in de mate dat het middel voldoende precieze verwijzingen naar het bezwaarschrift bevat die volgens [verzoekers] in de bestreden beslissing niet of niet afdoende worden beantwoord, [...] met het bezwaarschrift rekening worden gehouden”;
- de RvVb is een wettigheidstoezicht opgedragen en mag zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid;
- in zoverre de argumentatie van verzoekers enkel “getuigt van een andere opvatting van de goede ruimtelijke ordening [...] volstaat [dit] niet om te stellen dat de [deputatie] de haar wettelijk toekomende appreciatiebevoegdheid, waar het de beoordeling van de hinder als relevant aandachtspunt betreft, onredelijk heeft uitgeoefend”;
- verzoekers duiden wat betreft de “inrichting van [de] terrassen” niet aan “[w]elk stedenbouwkundig voorschrift de toegelaten bouwdiepte tot drie meter zou beperken”; voor zover zij zich in dat verband “op een in hun voordeel geldende erfdienstbaarheid zouden beroepen” is de RvVb niet bevoegd;
- het verlies van privacy door “de korte afstand tussen de residentie ‘St. Georges’ en de door de bestreden beslissing vergunde terrassen” betreft “enkel de eigenaars of bewoners van de laatstgenoemde residentie” en “dient zich als een niet geargumenteerde bewering aan” omdat het verzoekschrift met het bijgevoegde plan “het beweerde probleem van aantasting van de

persoonlijke levenssfeer niet inzichtelijk” maakt; “[u]it de motivering van de bestreden beslissing blijkt dat dit bezwaar, dat ook al in het mee door [verzoekers] ingediende bezwaarschrift werd geuit, wordt geëvalueerd” en dat de deputatie “zich daarmee de door de [gemeente] gegeven motivering eigen” maakt; de aantasting van de privacy in de zeer verstedelijkte site met een dominantie van meergezinswoningen waar “niet alle nadelige of hinderlijke gevolgen voor de privacy kunnen worden vermeden” en “redelijkerwijze niet [mag] worden verwacht dat om redenen van privacy elk mogelijk uitzicht op de aanpalende eigendommen onmogelijk wordt gemaakt”, is niet onredelijk te meer omdat de bestreden vergunningsbeslissing “ter bescherming van de privacy als voorwaarde op[legt] dat er op de terrassen palend aan de residentie ‘St. Georges’ mat glas wordt voorzien”;

– de grief van verzoekers dat “aan de achterzijde van de St. Georges ter hoogte van de zevende verdieping de bestaande vensters, waaronder een met balustrade” worden dichtgebouwd, betreft enkel Jan Andries en doet eraan herinneren dat “[v]oor zover [...] aanspraak op door verjaring verkregen subjectieve rechten zou worden gemaakt, [...] de afgifte van vergunning onder voorbehoud van de burgerlijke rechten van derden op het betrokken onroerend goed geschiedt”; uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt dat deze kritiek, “ook in het mee door [verzoekers] ingediende bezwaarschrift is aangevoerd” en dat de deputatie zich aansluit bij de motivering van de gemeente ter weerlegging van dat bezwaar; verzoekers laten die motivering “[i]n het verzoekschrift [...] onbesproken”, betwisten “[d]e feitelijke juistheid van de vaststelling dat de slaapkamer in kwestie aan de westelijke zijde nog twee ramen van samen 3,5 meter breed heeft” niet, en argumenteren evenmin “waarom het kennelijk onevenredig is dat, gelet op de aanwezigheid van twee andere vensters, de belangenafweging in het voordeel van de aanvrager uitvalt”;

– de kritiek wat betreft de mobiliteitsimpact betreft enkel Frans Dekeyzer en Rita Adriaenssens-Bosteels en “komt neer op een loutere bewering van het tegendeel”; “[u]it de motivering van de bestreden beslissing blijkt dat de mobiliteitsimpact ook in het bezwaarschrift van [verzoekers] is aangevoerd en op uitvoerige wijze wordt beoordeeld”; die motieven “blijven in

het middel onbetwist” door louter te stellen dat die beoordeling “onjuist of onredelijk” of “allesbehalve ernstig” is;

– wat betreft “de bezonning, de belichting en de visuele hinder” leggen verzoekers “[n]ergens in het verzoekschrift uit[...] hoe en ten nadele van welke [verzoekers] de bestreden beslissing daaraan tekort komt”; verzoekers laten de beoordeling en weerlegging in de bestreden beslissing van “dit in het bezwaarschrift al gemaakte bezwaar [...] onbesproken en onbetwist” en “tonen niet aan en maken ook niet aannemelijk dat die beoordeling op feitelijk onjuiste gegevens steunt of kennelijk onredelijk te noemen is”;

– wat betreft “de cultuurhistorische aspecten” “geeft [de deputatie] aan waarom zij het ongunstig advies van de gewestelijke erfgoedambtenaar niet volgt”, het blijkt ook uit de motivering van de bestreden vergunningsbeslissing waarom de deputatie “van het andersluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar afwijkt”; uit die motivering “blijkt dat de [deputatie] de erfgoedwaarde van het gebouw in rekening heeft genomen en waarom zij van oordeel is dat het behoud ervan niet opweegt tegen de nadelen van een renovatie”; de afweging van de argumenten voor het al dan niet behouden van het betrokken gebouw is een opportuiniteitskwestie waarover de RvVb slechts “over een marginaal toezicht” beschikt; verzoekers laten die motieven in de bestreden beslissing onbetwist door enkel “een andersluidende opvatting tegenover die van de [deputatie]” te plaatsen.

15. Verzoekers zetten voor het eerst in hun “memorie in antwoord”, met verwijzing naar artikel 4.8.9 VCRO in zijn toepasselijke versie, uiteen dat de RvVb “[b]ij het uitoefenen van zijn bevoegdheid [...] ambtshalve middelen van openbare orde [kan] inroepen, waarbij de kennelijk[e] onredelijkheid of de onzorgvuldigheid van de toetsing door de overheid aan de goede ruimtelijke ordening ‘steeds geacht wordt een middel van openbare orde uit te maken’” en dat het bestreden arrest dat verplicht ambtshalve “onderzoek van de bestreden beslissing miskend” heeft door te overwegen dat zij het advies van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar “niet als een ‘middel’ formuleren”.

Zij tonen niet aan dat zij dat niet in het verzoekschrift tot cassatie konden doen zoals wordt vereist in artikel 3, § 2, 9°, van het cassatieprocedurebesluit.

In zoverre het middel de schending aanvoert van artikel 4.8.9 VCRO in zijn toepasselijke versie, is het dan ook niet ontvankelijk.

16. In zoverre het middel niet gericht is tegen het bestreden arrest maar tegen de voor de RvVb bestreden vergunningsbeslissing van de deputatie, noopt het tot het overdoen van de beoordeling van de zaak zelf waartoe de Raad van State als administratieve cassatierechter niet bevoegd is. De stelling van verzoekers dat die beoordeling van de zaak zelf betrekking zou hebben op middelen van openbare orde, doet daaraan niets af. Als cassatierechter kan de Raad van State alleen de wettigheid van het bestreden arrest toetsen.

Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen.

17. De motiveringswet en de aangevoerde algemene beginselen van behoorlijk bestuur, alsook het in de aanhef van het enige middel aangevoerde verbod van machtsoverschrijding, zijn toepasselijk op bestuurshandelingen van administratieve overheden als bedoeld in artikel 14, § 1, RvSt-wet. De RvVb is een administratief rechtscollege als bedoeld in artikel 14, § 2, RvSt-wet. De motiveringswet en de aangevoerde algemene beginselen van behoorlijk bestuur, evenals het overkoepelende verbod van machtsoverschrijding, regelen niet de verplichting tot motivering, redelijkheid, zorgvuldigheid en/of onpartijdigheid van de uitspraken van de RvVb.

In zoverre faalt het middel naar recht.

18. De artikelen 10 en 11 Gw zijn gericht tot de wetgevende en de uitvoerende macht. Zij betreffen niet de beslissingen van de rechter als zodanig.

De rechter moet de hem voorgelegde geschillen beslechten aan de hand van de bestaande rechtsregels en algemene rechtsbeginselen.

In zoverre kan het middel niet tot cassatie leiden.

19. In zoverre de aangevoerde schending van artikel 4.3.1, § 1 en § 2, VCRO en de voor het eerst voor de Raad van State aangevoerde schending van de artikelen 4.7.22 en 4.7.23 VCRO moet begrepen worden als gericht tegen het bestreden arrest, laten verzoekers na deze specifieke schending of schendingen uiteen te zetten in het inleidende verzoekschrift en is het middel in zoverre niet ontvankelijk.

20. In zoverre verzoekers de ontstentenis van een volledig onderzoek door het bestreden arrest aanvoeren, zowel op het vlak van de legaliteit als de opportuniteit, gaan zij eraan voorbij dat het onregelmatigheidsonderzoek waarvoor de RvVb overeenkomstig het in de toepasselijke versie van artikel 4.8.2 VCRO bevoegd is, beperkt is tot een wettigheidstoezicht en dat dit wettigheidstoezicht naar aanleiding van het beroep van verzoekers zijn rechtsgrond niet vindt in artikel 159 Gw maar in het voormelde artikel 4.8.2 VCRO.

Het middel kan in zoverre het de schending aanvoert van artikel 159 Gw niet worden aangenomen.

21. Naar eis van artikel 149 Gw moet elk vonnis met redenen omkleed zijn.

De bij artikel 149 Gw opgelegde verplichting aan de rechter om zijn rechterlijke uitspraak te motiveren heeft het karakter van een vormvereiste met beperkte draagwijdte. Een uitspraak is gemotiveerd wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redengeving uiteenzet – al ware die redengeving verkeerd of onwettig – die hem ertoe brengt de beslissing te nemen. Bij de beoordeling of artikel 149 Gw is nageleefd, is bijgevolg niet de vraag aan de orde

of in de beslissing een verkeerde beoordeling van de feitelijke gegevens is uitgedrukt. Het gaat er daarbij dan ook niet om of de motivering omstandig of juist is, alleen een gemis aan motivering – of daarmee gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven – maakt een schending uit van artikel 149 Gw.

22. In zoverre verzoekers aanvoeren dat het bestreden arrest weigert om hun bezwaren “zelf [...] te beoordelen of in de beoordeling te betrekken”, oordeelt dat het bezwaarschrift van verzoekers “grievens bevat die niet in het verzoekschrift worden ontwikkeld” en “de inhoud van het middel” overstijgt maar “het antwoord op deze bezwaren als juridisch geordend en verdragen aanziet”, en stelt dat “de verwijzing naar het bezwaarschrift” de stelplicht van verzoekers in het toentertijd geldende artikel 4.8.16, § 3, tweede lid, 5°, VCRO miskent terwijl met dit bezwaarschrift rekening kan worden gehouden “in de mate dat het middel voldoende precieze verwijzingen naar het bezwaarschrift bevat”, laten verzoekers na aan te stippen welke specifieke bezwaren door het arrest onbeantwoord zouden zijn gebleven. In zoverre is een gebrek aan motivering niet aangetoond.

23. Wat betreft de bezwaren van verzoekers in verband met de aantasting van de privacy, de rechtmatigheid van de vensters in de zuidelijke gevel van het aanpalende appartementsgebouw Sint-Georges, de mobiliteitsimpact en de cultuurhistorische aspecten, blijkt uit de hiervoor aangehaalde overwegingen van het bestreden arrest op welke gegevens de RvVb zich heeft gesteund om het door verzoekers aangevoerde middel op deze specifieke punten te verwerpen. In zoverre verzoekers aanvoeren dat het bestreden arrest die middelonderdelen niet zou beantwoorden, tegenstrijdige motieven zou bevatten of een “verwijzingsmodel” zou hanteren, mist het middel feitelijke grondslag.

In zoverre de kritiek van verzoekers erop neerkomt dat de RvVb ten onrechte die middelonderdelen heeft afgewezen, gaan zij eraan voorbij dat de bij artikel 149 Gw voorgeschreven motiveringsplicht een vormvereiste

betreft, en leidt ze tot een beoordeling van de zaak zelf, waartoe de Raad van State als cassatierechter niet bevoegd is.

24. Het middel wordt in al zijn onderdelen verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het cassatieberoep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 1600 euro, elk voor een achtste.

De tussenkommende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkoms, begroot op 300 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van acht maart 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust